

TAALONDERSTEUNING EN/IN

MAATSCHAPPIJBETROKKEN

ONDERWIJS

Julie Bertone & Linde Moriau (VUB)

TAALONDERSTEUNING EN/IN

MAATSCHAPPIJBETROKKEN

ONDERWIJS

1 . WAAROM?

2 . WAT?

3 . HOE ?

www.menti.com

Go to www.menti.com and use the code 7855 4676

Mentimeter

Welke talen spreek jij zoal?

Go to www.menti.com and use the code 4970 1691

Welke drie zaken in jouw directe omgevingen vertellen iets over jouw culturele identiteit?

Go to www.menti.com and use the code 9316 3565

Welke waarden, overtuigingen, emoties dragen de objecten in jouw omgeving?

Go to www.menti.com and use the code 9768 8373

Welke drie (leer)dimensies zouden meer aandacht mogen krijgen in jouw lespraktijk / instelling?

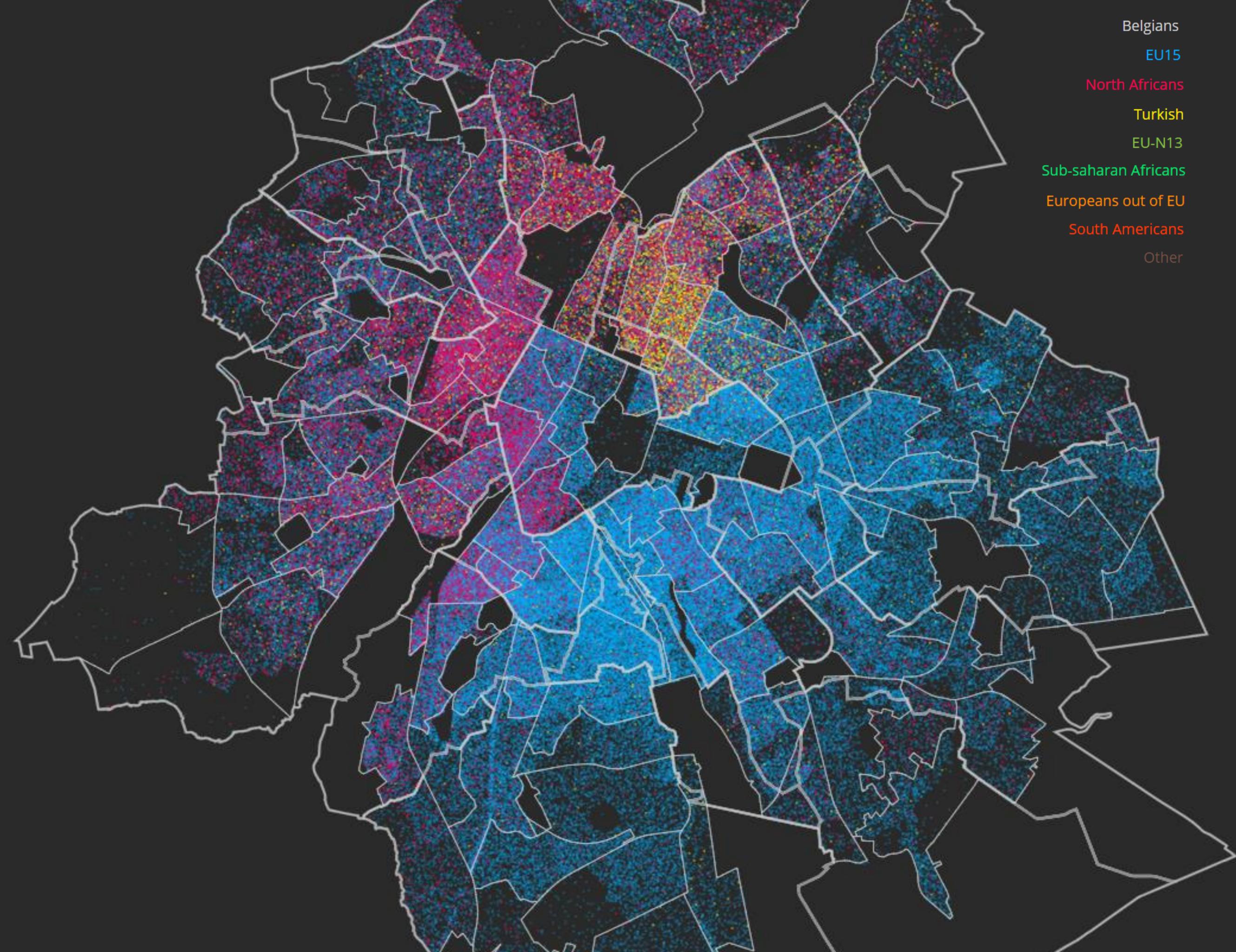
TRADUTTORE , TRADITORE

1 . WAAROM?

- **SUPERDIVERSITEIT** als realiteit
- **MEERSTEMMIGHEID** als noodzaak

SUPERDIVERSITEIT als realiteit

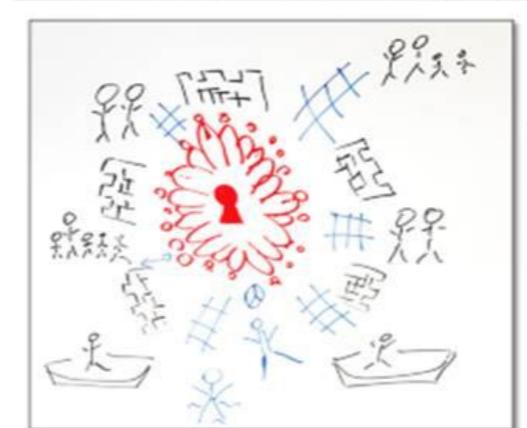
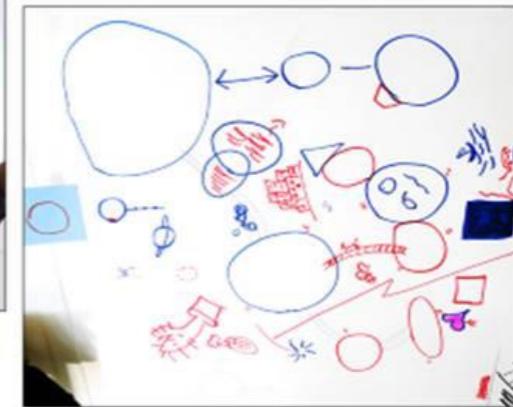
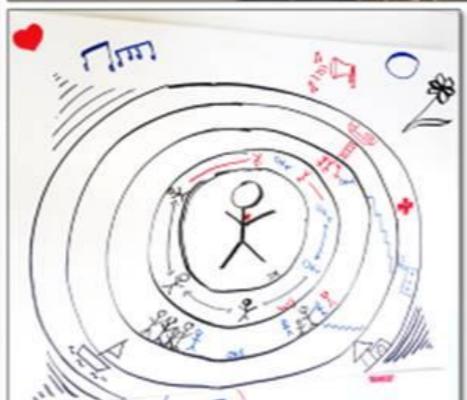
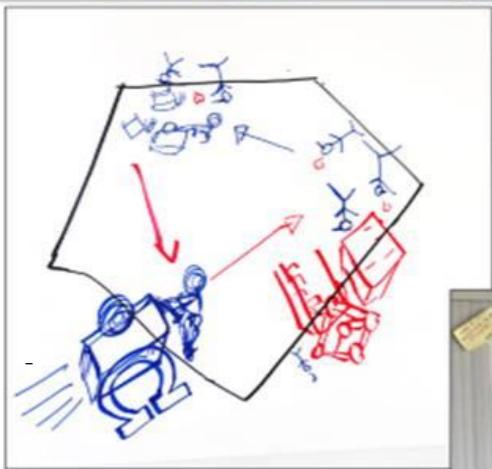

MEERSTEMMIGHEID
als noodzaak

We are in
the same
storm, but
not the same
boat.

2. WAT?

- **leren in/voor DIVERSITEIT**
- **VERANDERING en/in VERBINDING**

maatschappijbetrokken onderwijs & onderzoek =

Processen van **kennisontwikkeling** en **-deling** waarbij **academische** en **extra-academische** **actoren** samenwerken rond socio-ecologische uitdagingen en bijdragen aan **positieve verandering.**'

werkdefinitie - VUB

leren in/voor
DIVERSITEIT

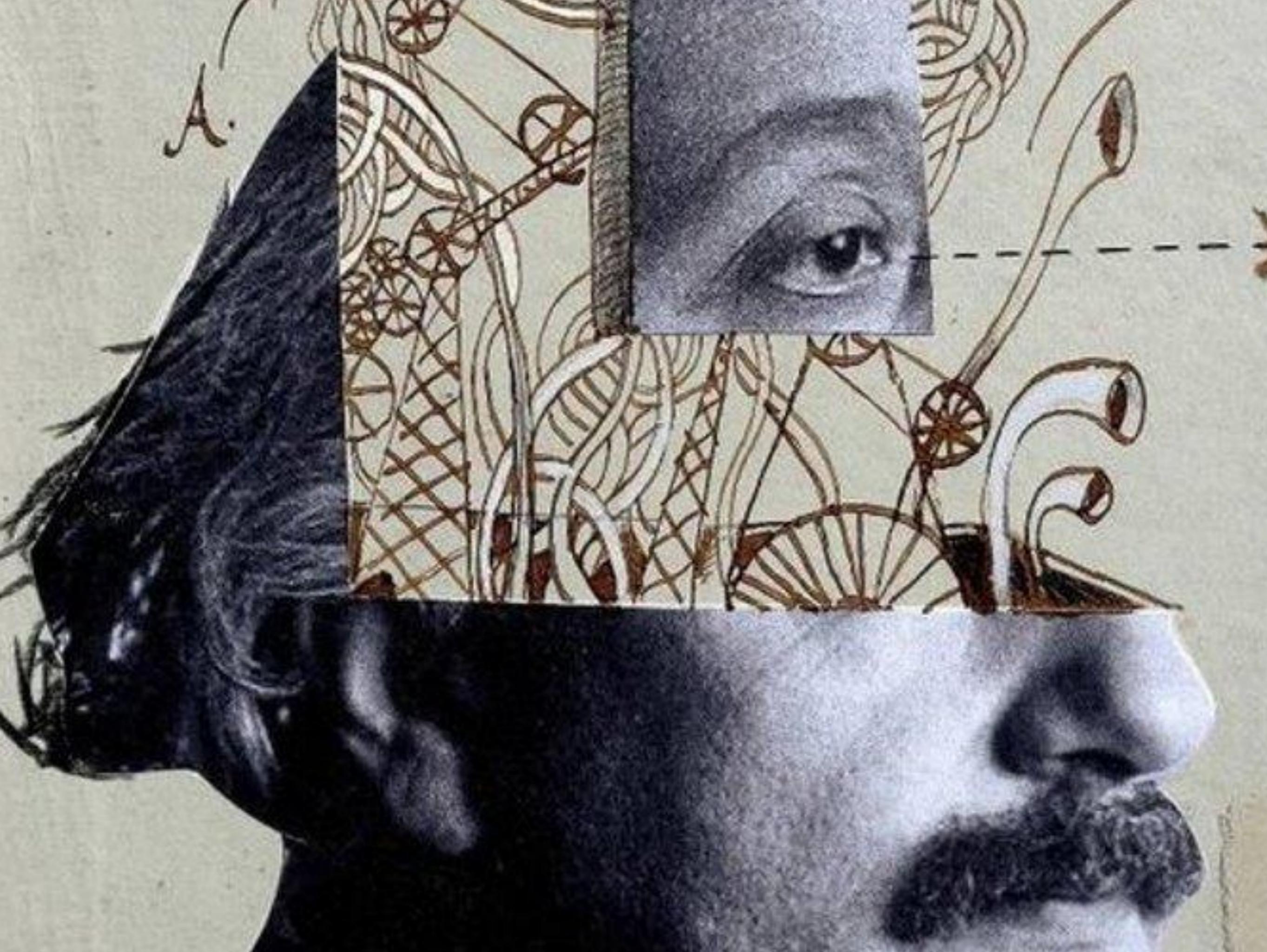
AUTHENTICITEIT

MULTIPERSPECTIVISME

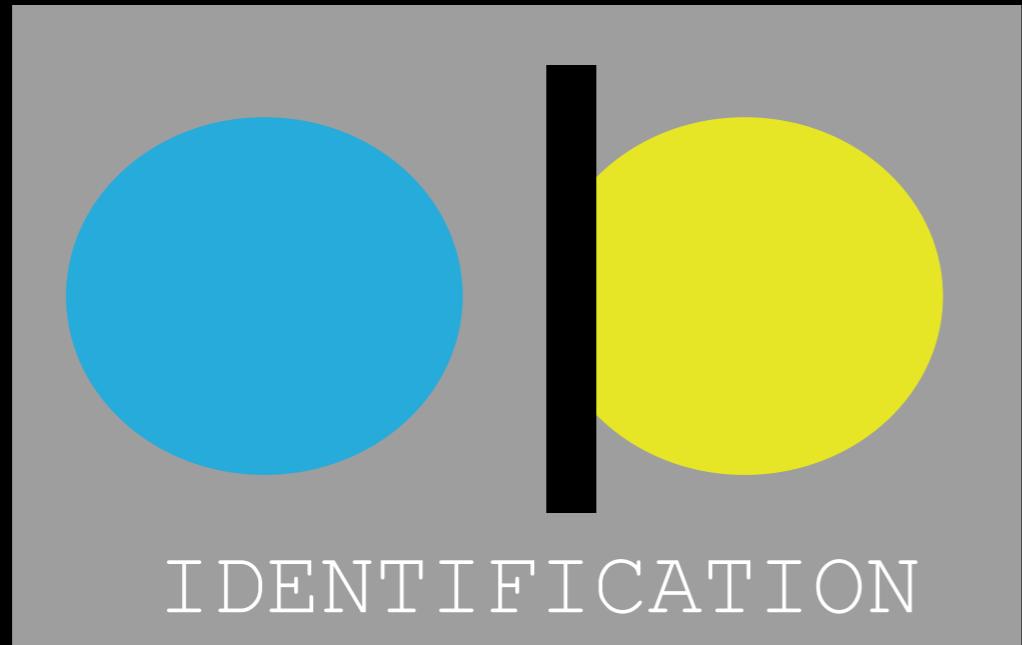

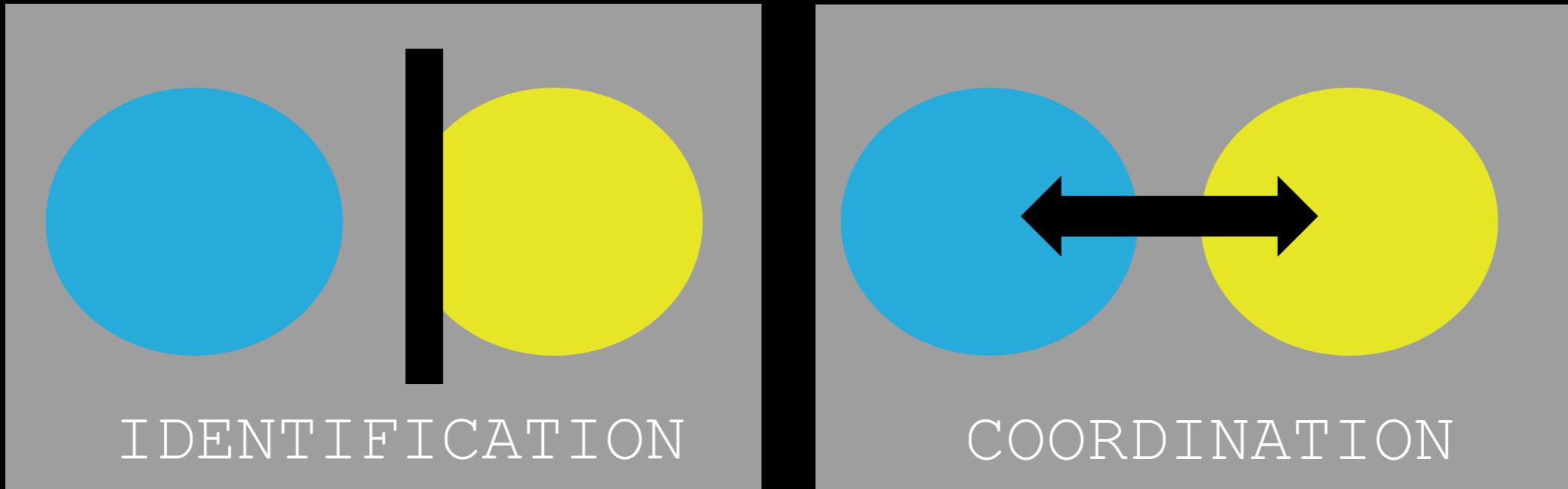
B.

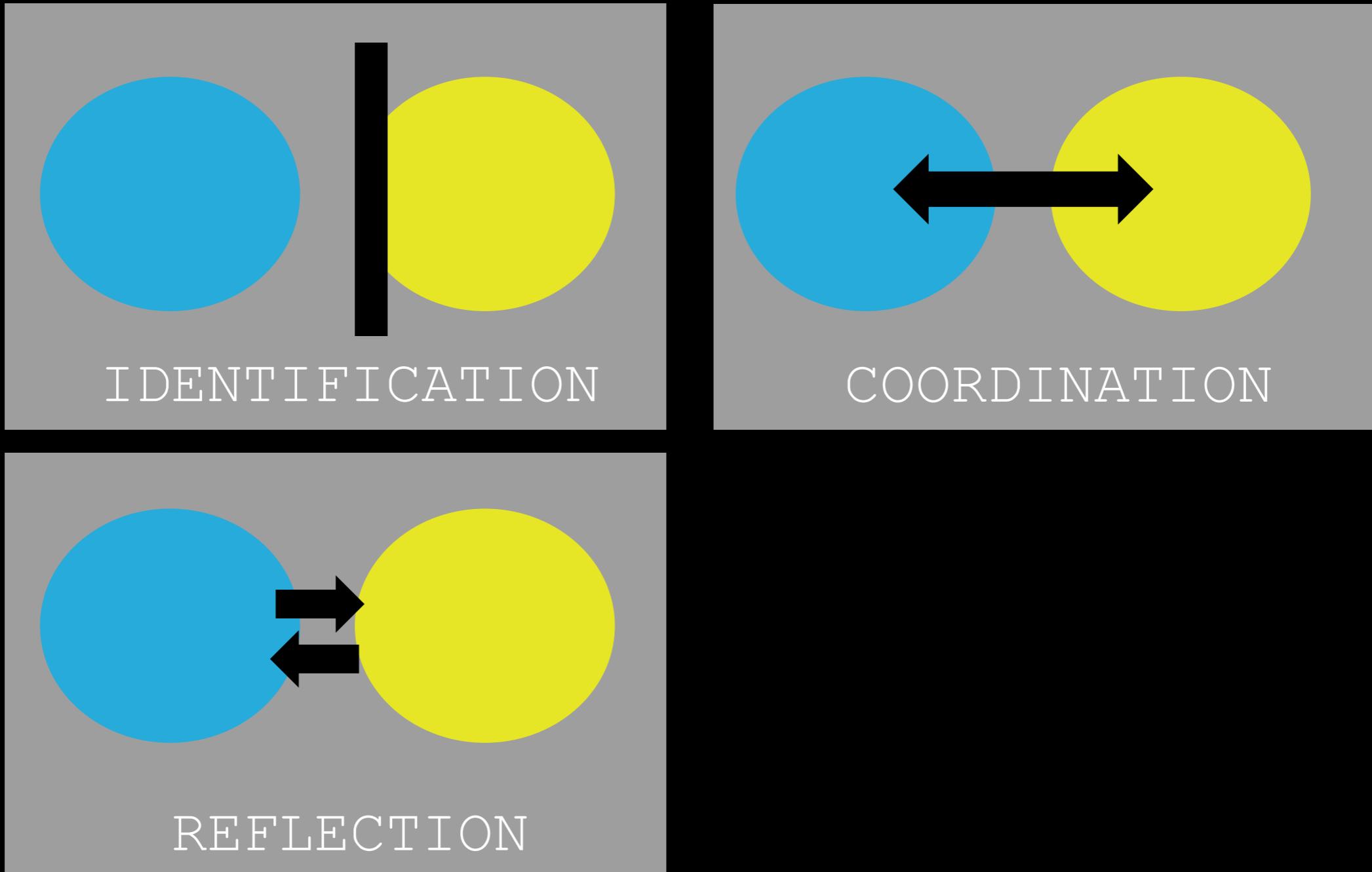

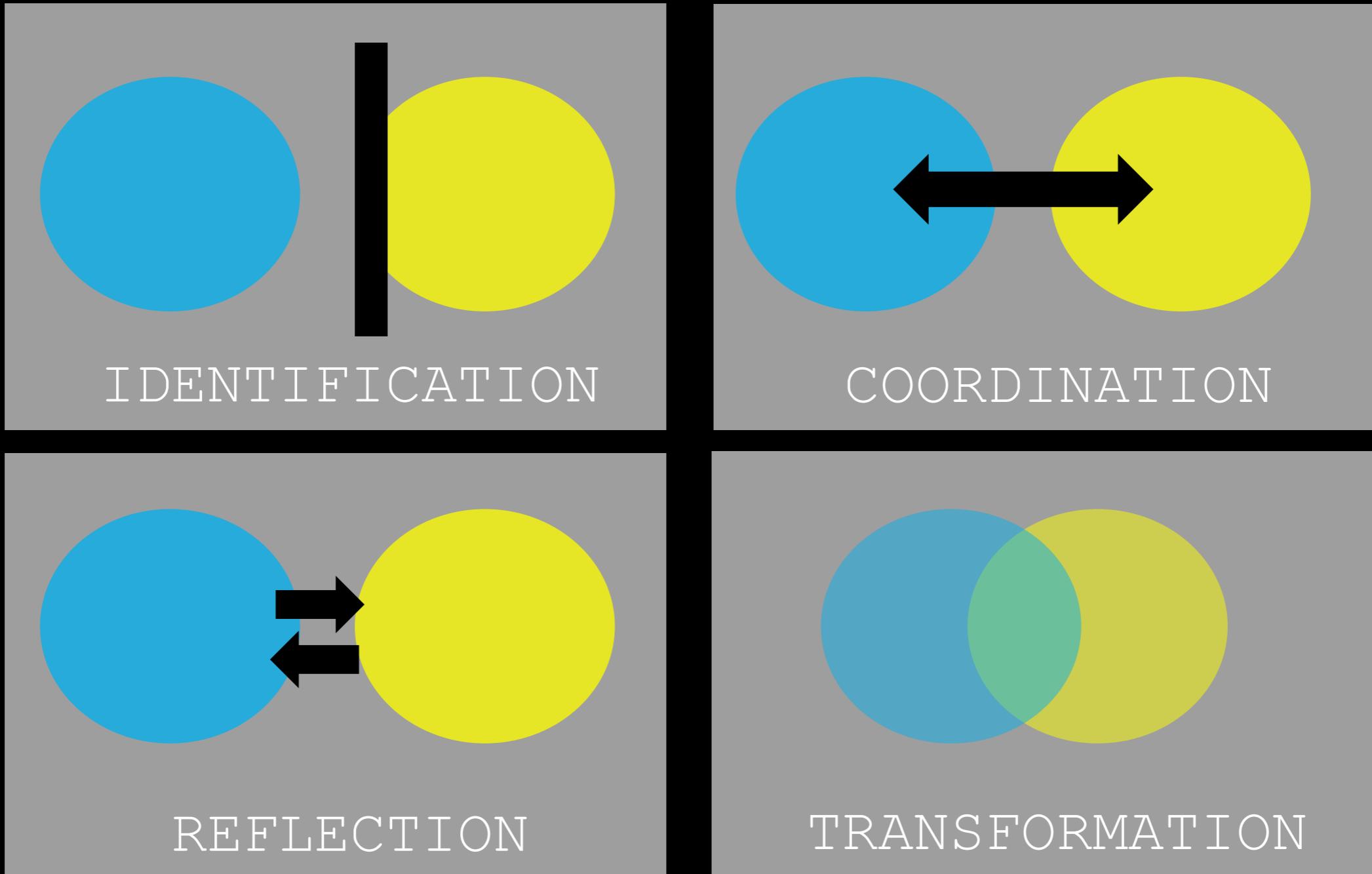

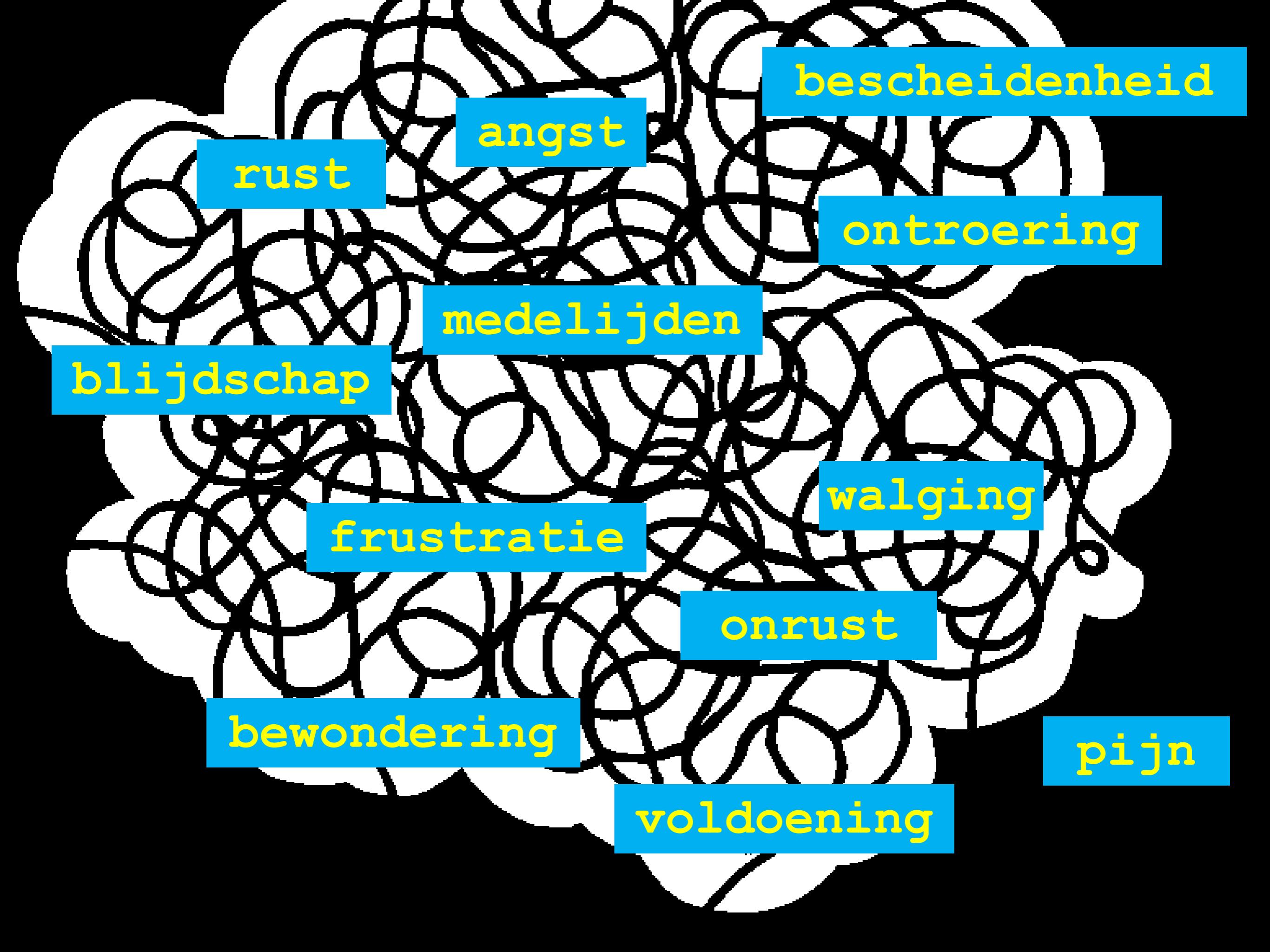

"There is no such thing
as a given society.
Things could always have
been otherwise; society
is continually
reconstructed anew."

leren voorbij
de STATUS-QUO

bescheidenheid

angst

rust

ontroering

medelijden

blijdschap

walging

frustratie

onrust

bewondering

pijn

voldoening

"There is something disquieting, humbling at times, yet exciting and attractive about such close encounters with the unknown, with the mystery of 'otherness': a chance to explore the edge of your competence, learn something entirely new, revisit your little truths, and perhaps expand your horizon."

3 . HOE ?

- **MOEILIJKE evenwichten**
- diversiteit en/in **VRIJHEID**

MOEILIJKE
evenwichten

The background of the image is a black and white photograph of several interlocking metal gears of different sizes. The gears are arranged in a way that suggests a complex mechanical system or process.

autonomie

sturing

doelgerichtheid

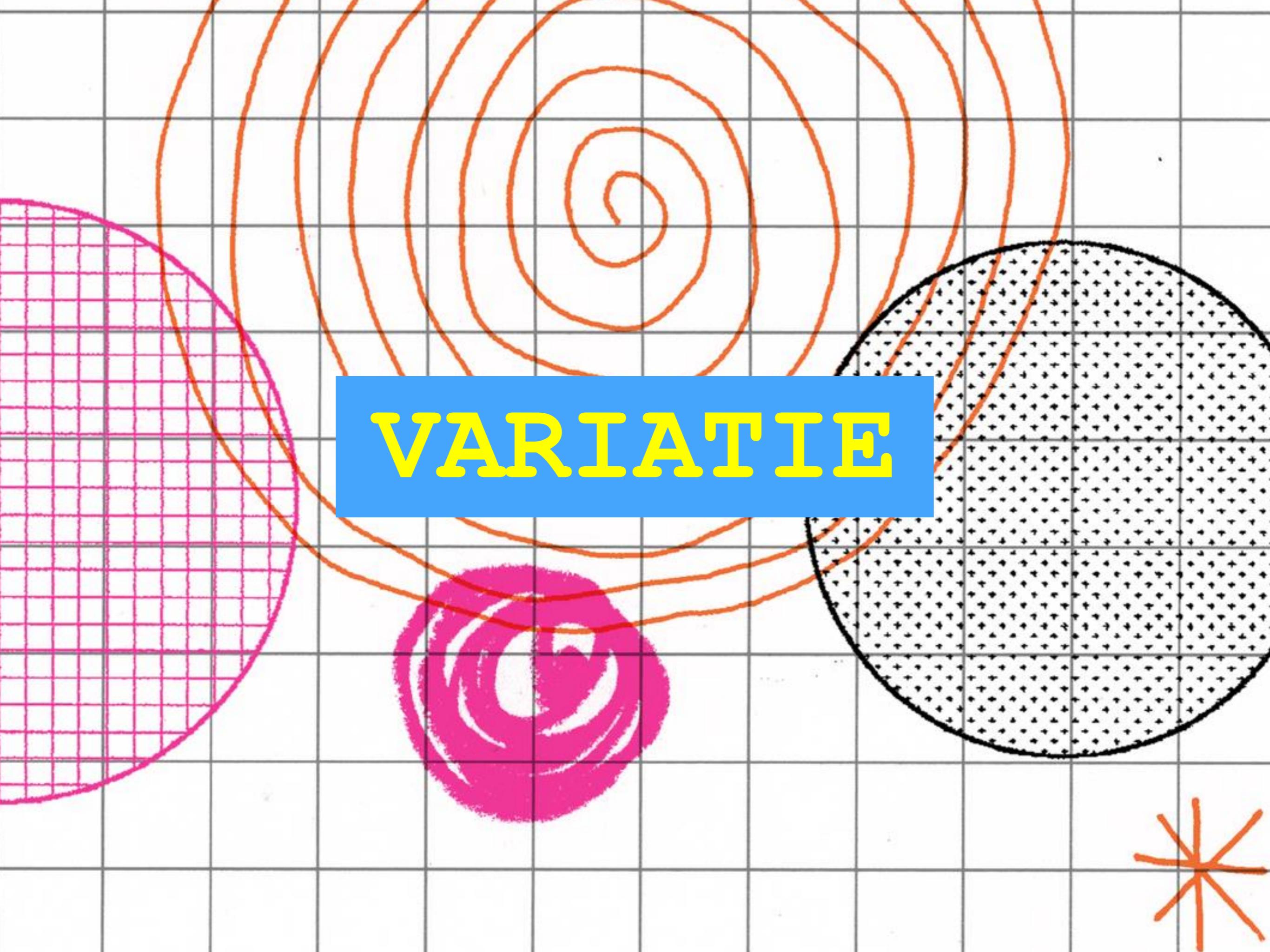
flexibiliteit

veiligheid

creativiteit

diversiteit
en/in VRIJHEID

VARIATIE

tekst

beeld

woord

geluid

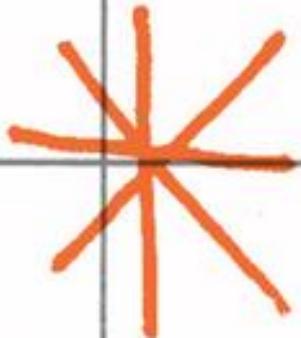
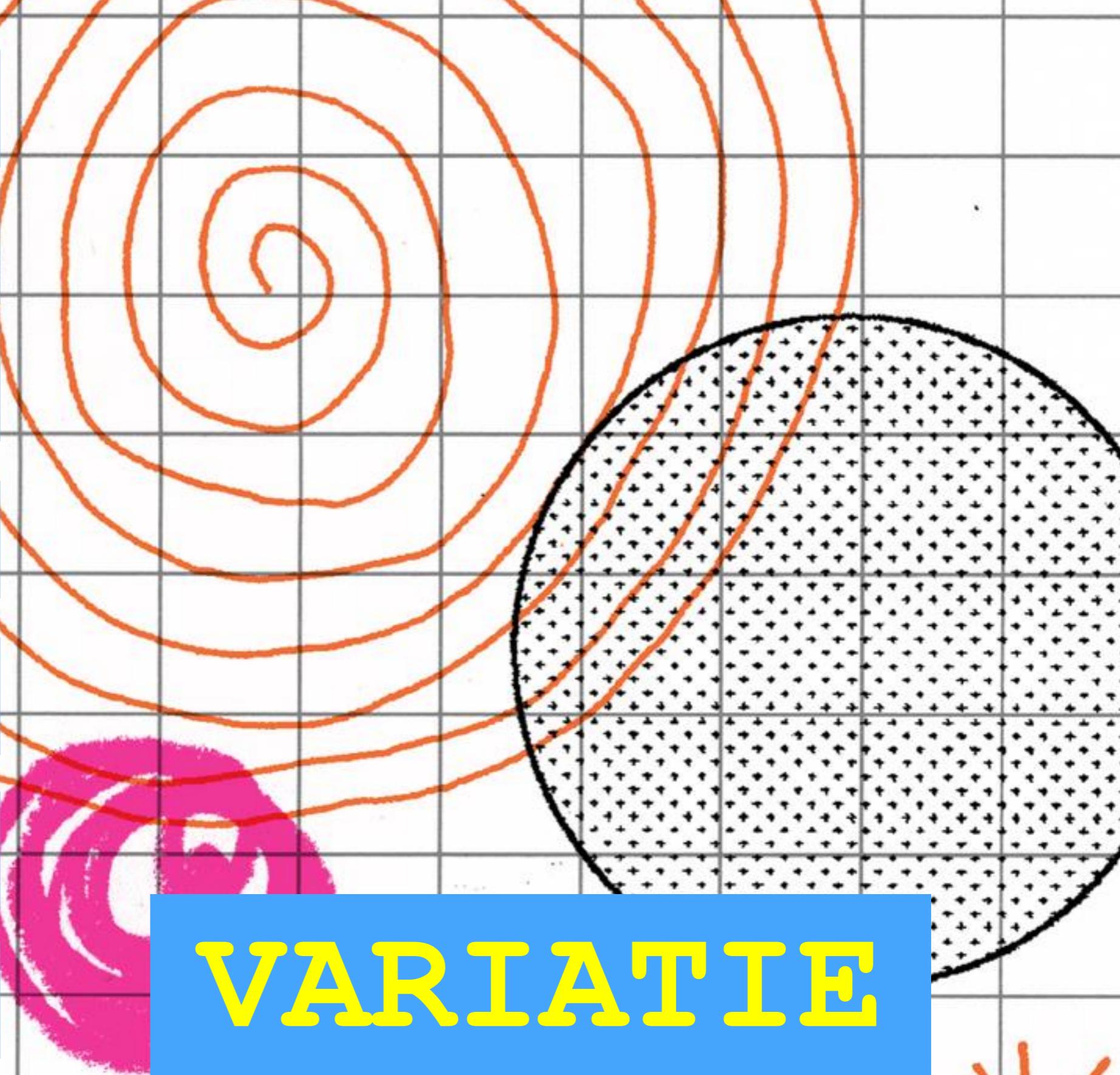
online

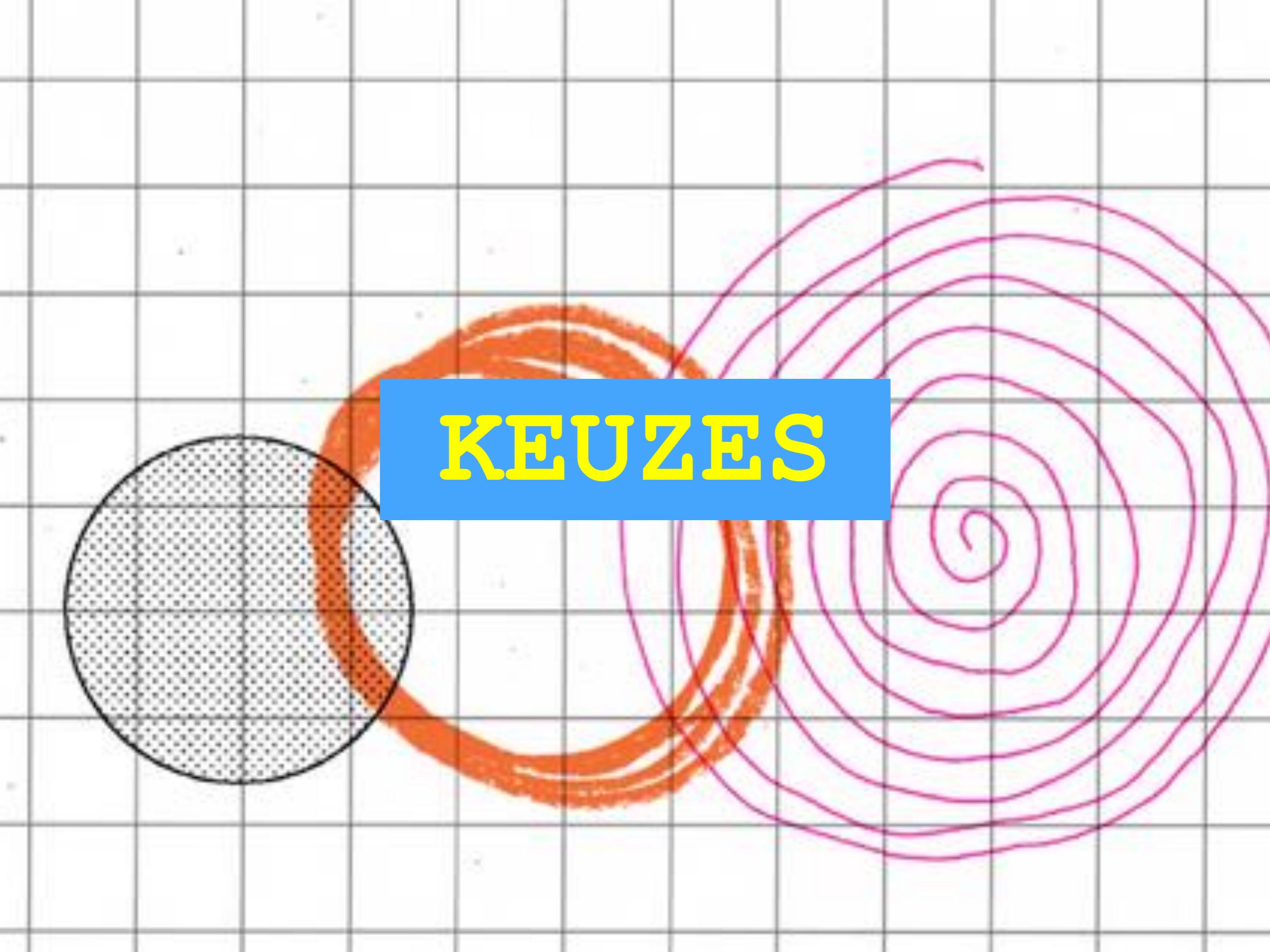
onsite

fysiek

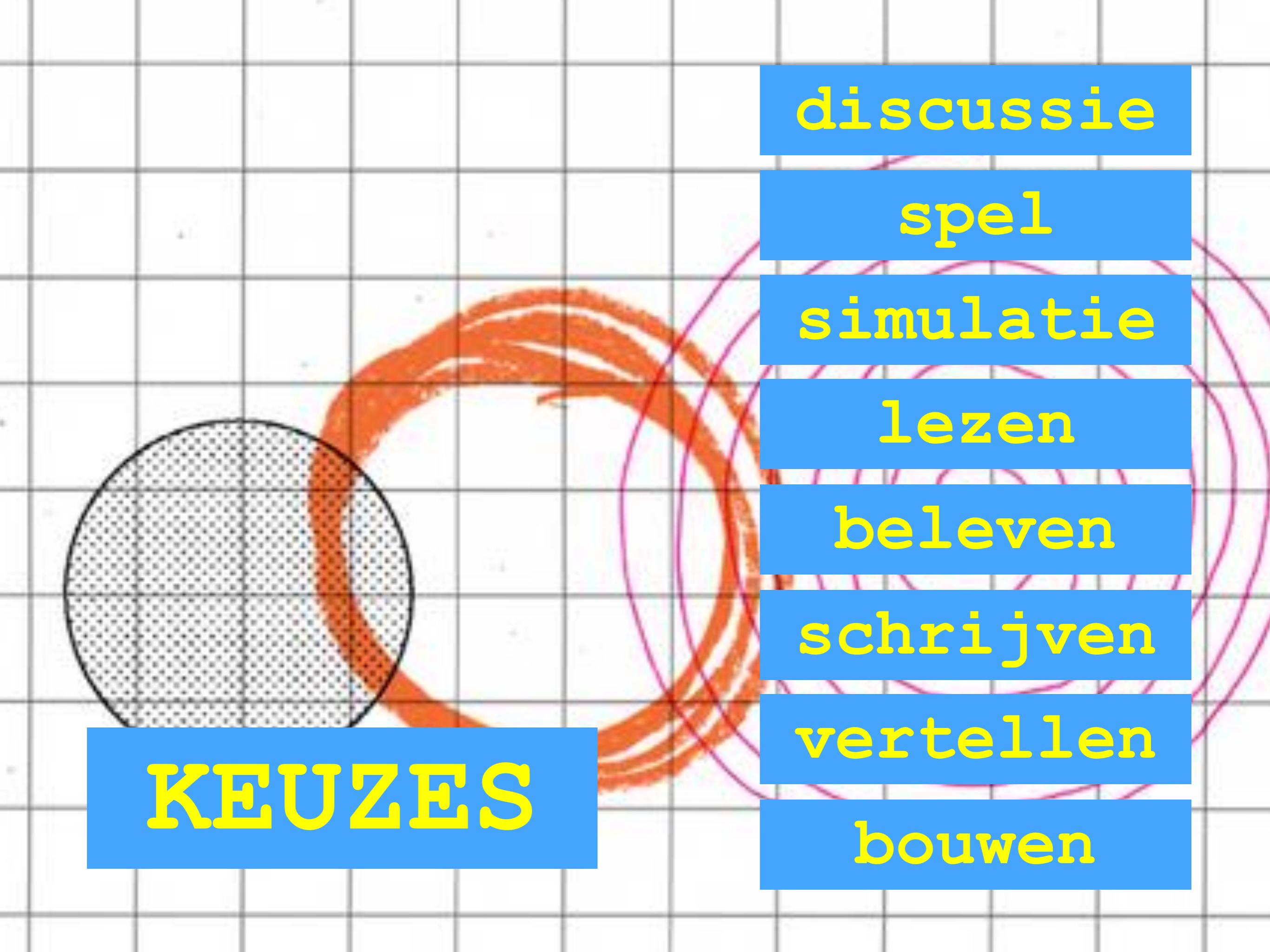
digitaal

VARIATIE

KEUZES

discussie

spel

simulatie

lezen

beleven

schrijven

vertellen

bouwen

KEUZES

INS PRAAK

doel

werkwijze

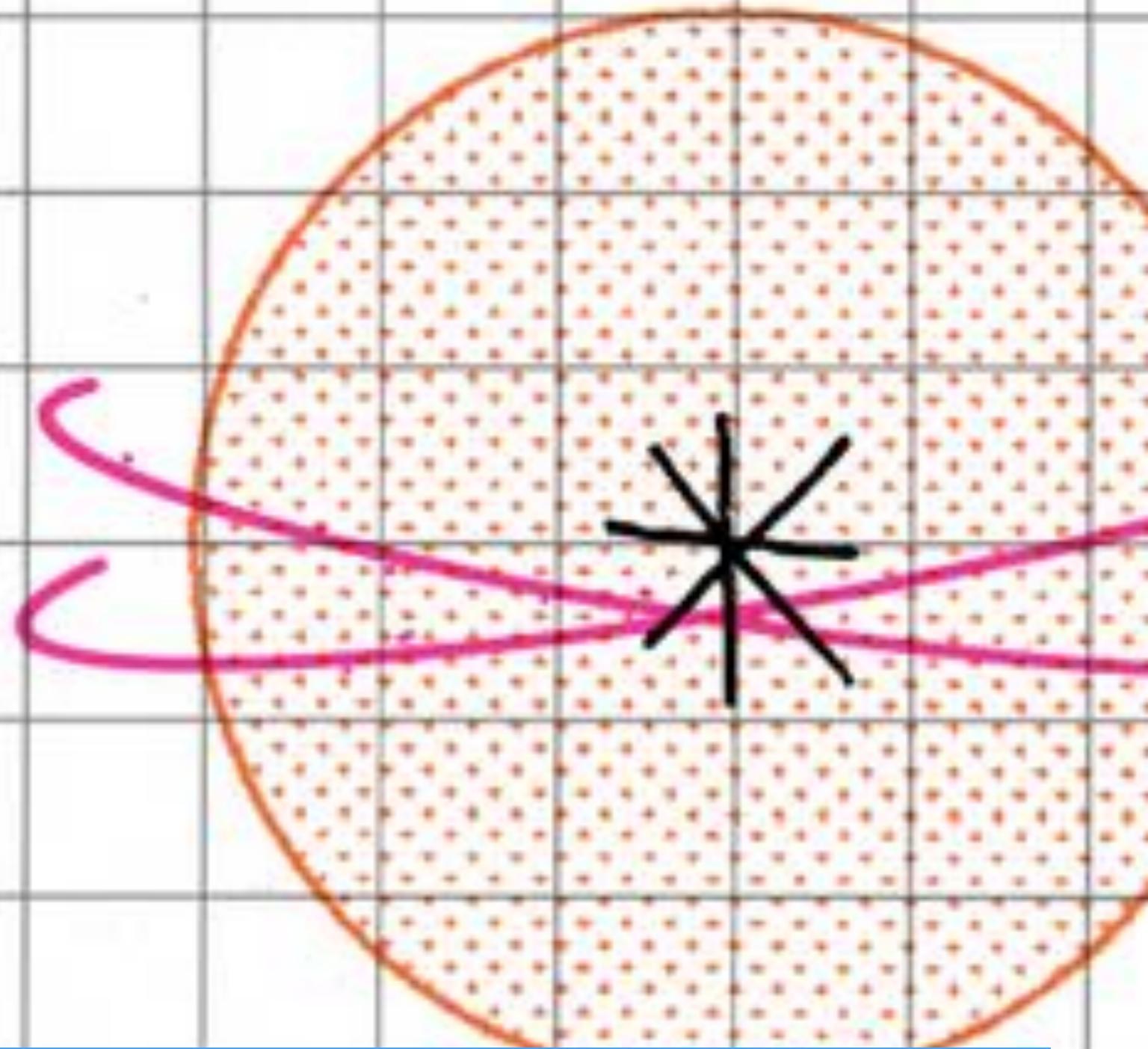
resultaat

proces

product

evaluatie

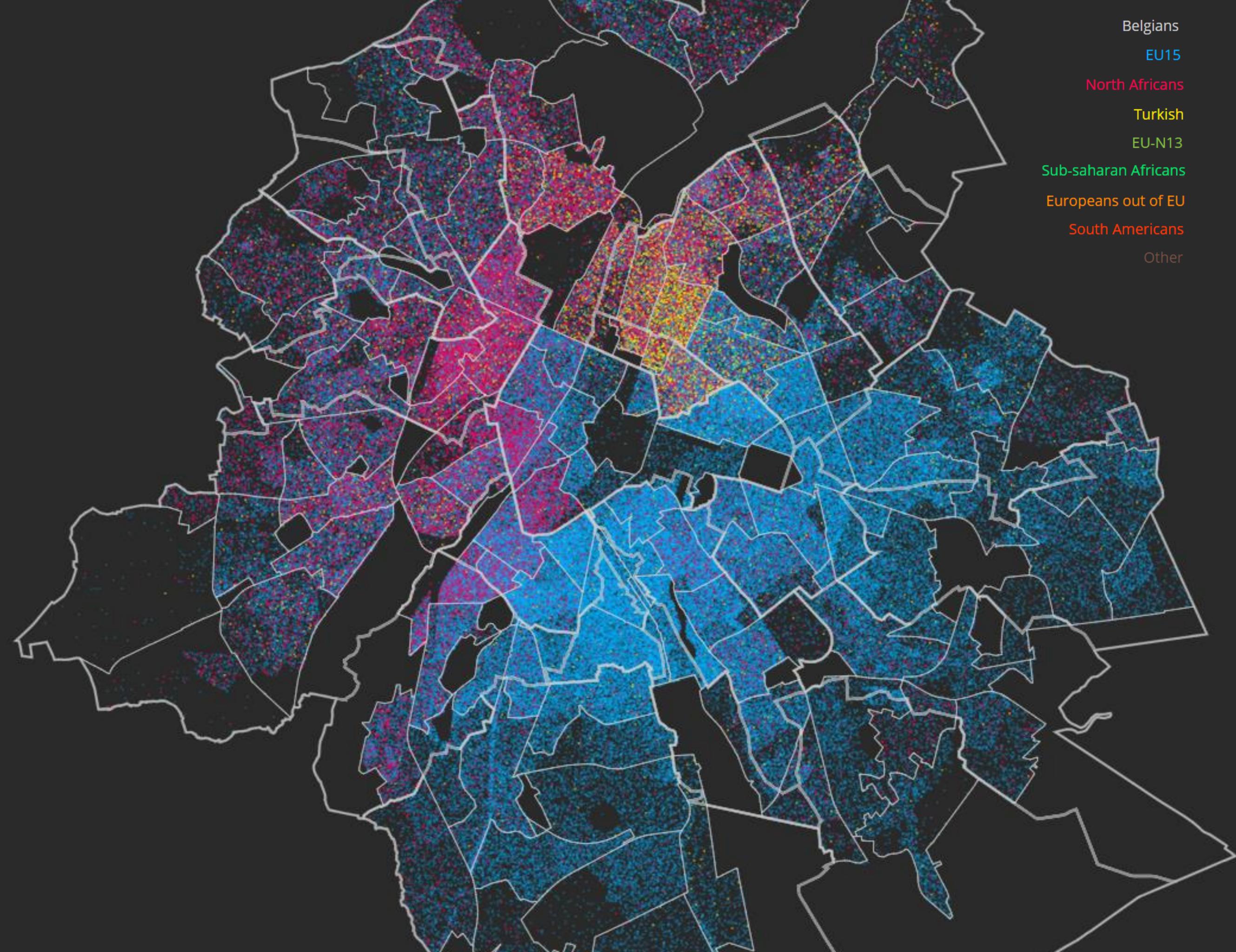
INSpraak

"Plurality is the condition of human action because we are all the same, that is, human, in such a way that nobody is ever the same as anyone else who ever lived, lives, or will live."

**VERANDERING in/en
VERBINDING**

een CULTURELE SCHOK =

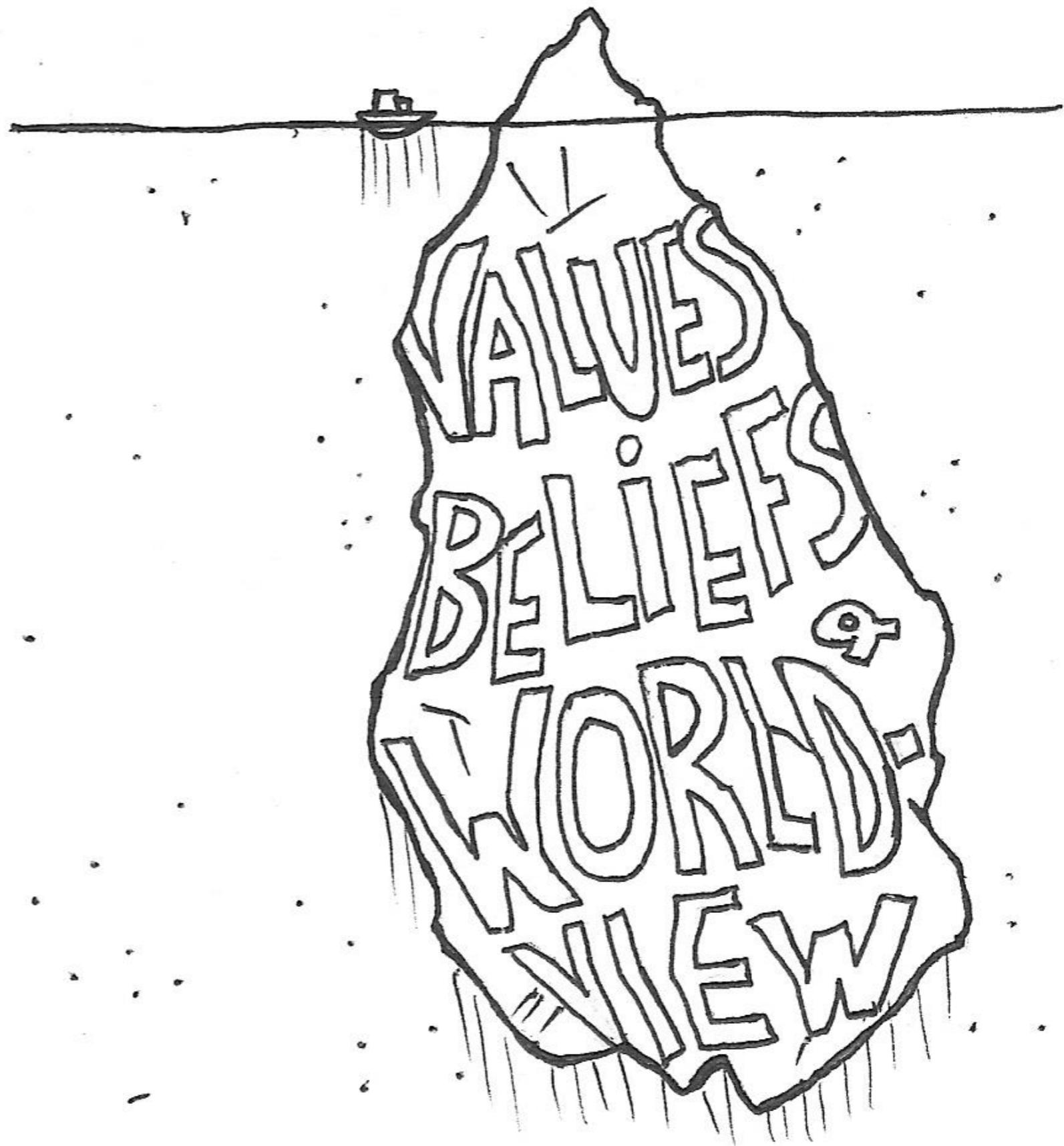
"Een interactie met een persoon of object met een andere cultuur, die zich afspeelt in een specifieke ruimte en tijd, die negatieve of positieve cognitieve en affectieve reacties uitlokt."

(Cohen-Emerique 2015:65)

CULTURELE SCHOKS doen zich voor
rond **SENSITIEVE ZONES** =

"domeinen die bijzonder belangrijk zijn
in iemands culturele referentiekader
(d.w.z. zijn of haar herkomst,
leeftijd, geslacht, beroep, status,
politieke overtuiging, enz.)"

(Cohen-Emerique 2015:65)

BREAK-OUT ROOM

in gesprek over een culturele schok

Wat gebeurde er precies?

Wie was of waren er betrokken?

Hoe voelde jij je?

Hoe heb je gereageerd?

Welke waarden, normen, verwachtingen, overtuigingen
hebben daarin meegespeeld?

Wat had je anders willen of kunnen doen?

15 mins.

www.menti.com

Op welke manier kan jij voor een meer diversiteitsbewuste leeromgeving zorgen?

Kritische vragen stellen	Ervaringen delen met collega's in werkoverleg	Diversiteit inbouwen in leerkrachtenteams, werken met een ervaringsdeskundige
Onbevoordeeld en empathisch luisteren.	Getuigen aan het woord laten	veel interactie met studenten
Opdrachten waarbij men moet samenwerken	Er rekening mee houden dat veel zaken niet zo bedoeld zijn en vaak door onwetendheid ontstaan.	Meer kennismaken met andere culturen
Belang van zelfreflectie. Kennis van eigen kruispunten van identiteiten meenemen in eigen vormgeving van materiaal en lespraktijk. Bespreekbaar maken van deze realiteit met de studenten.	Voel ruimte om het gesprek met de studenten aan te gaan	vanuit nieuwsgierigheid doorvragen op studenten
Focusgesprek	Feedback vragen aan diverse groepen	werkvormen zoals debatten heel systematisch en gestructureerd inbedden
Diversiteit in docentenkorps	Iedereen gelijk behandelen	Studenten aan het woord laten
Variatie in opdrachten en werkvormen	terugkoppelen naar studenten met andere culturele achtergrond	Luisteren + zelfreflectie
studenten leren ook leren naar elkaar te laten luisteren (oordeelloos)	Zorgen dat er in elke les tijd is om in te gaan op onverwachte situaties	samenwerkend leren
In interactie gaan, zoeken naar bewegredenen	buiten de muren treden	Vanuit positie van adviseur --> diversiteit inbedden vanuit beleid, in navorming docenten, in mensen waar je mee samenwerkt, practice what you preach, panels met studenten
	Kansen creeren om elkaars achtergrond te leren kennen	Niet 'wij' tegen 'zij' perspectief aannemen

**"Between what is said and
not meant, and what is
meant and not said, most
of love is lost."**

Kahlil Gibran

verder lezen

- Cohen-Emerique, M. (2011). Pour une approche interculturelle en travail social: Théories et pratiques. Rennes: Ecole des Hautes Etudes en Santé Publique
- Cots, J., Lasagabaster, D. en Garrett, P. (2012). Multilingual policies and practices of universities in three bilingual regions in Europe. International Journal of the Sociology of Language, Vol. 216 (2012), pp. 7 – 32, <https://doi.org/10.1515/ijsl-2012-0037>
- De Marrée, J., Aleknavičienė, A., Azevedo, C., Eppink, H., Mattila, E., Moriau, L., Morel, C., Pfeiffer, L., Salgado Carreira, R., Strazdienė, G., Tassone, V. 2020. How to embed Community Engaged Research and Learning into your institution. Brussels: Vrije Universiteit Brussel - [ENTRANCE-Handbook.pdf \(univercity.be\)](#)
- Farnell, T. (2020), "Community engagement in higher education: trends, practices and policies", NESET report, Luxembourg: Publications Office of the European Union. <https://doi.org/10.2766/071482>
- Freire, P. (1972), Pedagogy of the Oppressed. Herder and Herder: New York.
- Garcia, O. en Wei, L. (2014). Translanguaging: Language, Bilingualism and Education. Basingtoke: Palgrave MacMillan
- Gelijke Kansen en Diversiteit 2014-2018. Het gelijkekansenrapport van de Vlaamse universiteiten. [online publicatie](#)
- Kania, J. and Kramer, M. (2011), "Collective Impact", Stanford Social Innovation Review , Vol. 9 No. 1, pp. 36-41, retrieved from http://ssir.org/articles/entry/collective_impact
- Kecskes, K. (2015), "Collectivizing our impact: Engaging departments and academic change", Partnerships: A Journal of Service-Learning and Civic Engagement, Vol. 6 No. 3.
- Lotz-Sisitka, H., Wals, A., Kronlid, D. and McGarry, D. (2015), "Transformative, transgressive social learning: Rethinking higher education pedagogy in times of systemic global dysfunction", Current Opinion in Environmental Sustainability, Vol. 16, pp. 73-80, <https://doi.org/10.1016/j.cosust.2015.07.018>
- Lehn, A. (2018). Atlas of Invisible Spaces: mapping in school environments. Urban Design and Planning, Vol. 171, pp. 34-42, <https://doi.org/10.1680/jurdp.16.00018>
- Meuer, S. et al. (2012). Plurilingualism, multilingualism and internationalisation in the European Higher Education Area: : Challenges and perspectives at a Swiss University. Language Learning in Higher Education, Vol. 2(2), pp. 405-425, <https://doi.org/10.1515/cercles-2012-0022>
- Sierens, S. en Van Avermaet, P. (2015). Inequality, inequity and language in education. Conference: Transatlantic Forum on Inclusive Early Years (TFIEY), 6th meeting
- Vertovec, S. (2007). Superdiversity and its implications. Ethnic and Racial Studies. Vol. 30(6). pp.1024-1054, <https://doi.org/10.1080/01419870701599465>

DANK

Julie Bertone & Linde Moriau

www.univercity.be